Indice de materii

ablativ 23, 25, 223
  absolut 163
abruzzez 11, 145, 183, 371
acord 68, 126, 127, 128, 366, 369
  adverbial 366
  al participiului 319, 339, 342, 352-353, 354, 363, 367, 374-376, 377, 378
  bogat 157, 158
  obiect-verb 329-332
  subiect-obiect-verb 326-329
  subiect-predicat 324-326
acuzativ 23, 51, 70, 355, 357
  ~ cu infinitiv (v. *infinitiv*)
  extins 51, 353-358
  generalizat 353-358
  prepozițional 311, 378
adjectiv 42, 44, 115, 198, 213, 220, 226-229, 242
  calificativ 227
  categorial/relațional 61, 227
  posesiv 42, 119, 121, 122, 227
  topică 44, 54-62
adjunct 42, 46, 62-63, 217, 336
adpoziție 220-223, 242, 243, 259, 260
adverb 42, 151, 152, 155, 158, 163, 203, 239, 242
  aspectual 153
  circumstanțial 176
  completiv 152, 153
  cuantificațional 176
  de gradare 203, 204
  epistemic 159
  focalizator 203, 204
  irrealis 153, 159
  modal 19, 153, 155
  propozițional 15, 19
  situativ 178
  Spațiul adverbial inferior (LAS) 152, 153, 154, 155, 156
  Spațiul adverbial superior (HAS) 152, 153, 154, 155, 156
  temporal 153, 159
africată 114
  alveolară 113
agnonez 350
algherez 345
aliniere 337-378
  activ-static 4, 6, 26, 75, 144, 252, 337-378
  nominativ-acuzativ 4, 6, 26, 337-378
  ergativ-absolutiv 338
  activ-medio-pasiv 344
altamuran 349
alternanță morfofonolgică 15
anacolut(ic) 266, 355, 356
anastrofă 210
AMBULARE /IRE 132, 143, 145
anaforă 84, 103
  zero 78, 335
analitism/analitic 4, 10-31, 32, 89, 192, 212, 213, 261
apocopă 60
apoziție 42, 224
aragonez 7, 18, 75, 214, 216, 345

BDD-B263-12 © 2012; 2017 Oxford University Press; Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.239 (2026-11-04 17:14:26 UTC)

ariellez 371, 375
articol (v. *determinant*)
aspect 14, 35, 37
  imperfectiv/nonperfectiv 11, 158, 340
  incoativ 253
  iterativ 17, 132, 133
  perfectiv 158, 192, 277, 341, 343
  progresiv/continuu 2, 132
  retrospectiv 132
  rezultativ 133, 139-141
asturian 7, 59, 116, 122, 213
auxiliar 2, 10, 35, 42, 128, 131, 136, 157, 193, 194, 195, 197, 240, 241, 242, 252-253, 258, 276, 277, 278, 306, 318, 319, 320, 339, 344, 346, 347, 349, 350, 351, 354, 363, 365, 367, 369, 370, 371, 373, 374, 375, 377, 378
  deponent 36
  finit 153
  gramaticalizare 134
  monopropoziţional 136
  pasiv 131, 132, 133, 348
  perfectiv 131, 139-144, 319, 342, 342-352, 367, 369, 371, 373
  perfectiv pasiv 36
  romanic 129-150
  triplu 348, 350
Axioma Corespondenţei Liniare 255

bellantez 371
blocare 304

CADERE 143
Cadru 178, 179, 188
calabrez 151, 154, 155, 156, 157, 189, 197, 322, 351
campan 369, 370
catalană 1, 7, 18, 52, 61, 63, 76, 94, 107, 108, 109, 110, 112, 113, 116, 120, 121, 128, 136, 138, 145, 150, 214, 216, 250, 339, 352, 375
  balear(ic)ă 109, 112, 113, 345, 352
  ibizană 312
  mallorquină 352
catanzarez 189
cauzativ 17, 321
  morfologic 17
centum (limbi) 1
clitic 17, 172, 307, 329, 331
  dublare 312, 313, 316, 335, 339
  obiect 185, 330
  posesiv 122
  pronominal 136, 142, 179, 375
  subiect 339
  Tobler-Mussafia 173
  Wackernagel 69, 150, 204, 281, 282
colon 205
competiţie 25-31
complement 42, 62-63, 223, 271
  extrapus 271
  infinitival 129, 183
  locativ 180
  nominal 269-273, 333
  prepoziţional 271
complementare 168, 259
  dublă 186
complementizator 25, 71, 72, 73, 160-191, 193, 207, 208, 220-223, 243, 258, 259, 260, 261, 269, 276, 322-323, 333
  al conjunctivului 13
  declarativ 189
  dublu 183, 322
  explicit/exprimat 11, 185, 269, 311, 322
  finit 180, 181, 187, 188
  înalt 184, 185
  jos 184, 185, 186
  nonfinit 180, 183
  nul 259, 260, 269
  scindat 185
  subjonctiv/irrealis 182
Condiţia de Impenetrabilitate a Fazei (PIC) 286

BDD-B263-12 © 2012; 2017 Oxford University Press; Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.239 (2026-11-04 17:14:26 UTC)

Condiția de Uniformitate a Lanțului 293
configurațional(itate) 4, 6, 26, 32-88, 89-192, 193-306, 308, 337, 377
grade de ~ 84-88
conjuncție
antepusă 237
copulativă 237
disjunctivă 237
postpusă/enclitică 237
consoană
finală 23
sibilantă/dentală 114
control 84
coordonare 19, 237, 238, 245
corelativ 167, 221
corez 352
corsicană 137
cosentin 345, 347
creole romanice 8
cuantificator 42, 94, 177, 192, 333

dalmată 2, 7, 145, 339, 368
dativ 24, 92
general 168
DEBERE 133, 138, 145
deictic
spațial 98
demonstrativ 37, 42, 88, 103, 115, 116, 120, 192, 214
de apropiere 125
de depărtare 97, 180
deontic 130, 206
(DE)SCENDERE 143
desemantizare 131-134
determinant 2, 28, 34, 90-97, 120-127, 160, 193, 194, 195, 214, 306, 313-316
articol 34, 105, 115, 302, 304
absent/omis 34, 94, 96, 119
article salat 109, 110
definit/hotărât 2, 37, 93, 97-106, 118, 119, 120, 125, 128
demonstrativ 123-125
indefinit 2, 90-97, 106, 125
neutru 115-117
obligatoriu 95
posesiv 125-128
redundant 112
zero 96
dialect italienesc 92
de sud 58, 60, 98, 113, 136, 145, 153, 158, 181, 182, 189, 196, 311, 320, 322, 323, 345, 368
central 60, 189
central-meridional 339, 352
de nord 72, 119, 148, 158, 188, 339
meridional 122
diateză 153
activ 340, 341, 343
pasiv 2, 11, 13, 29, 143, 144, 146, 250, 251, 252
impersonal 29
medio-pasiv 29, 277, 310, 340, 341, 342, 343, 353
obiectiv 29
diminutiv 17
dislocare (*scrambling*) 49, 206
elipsă 139
a VP 208
gapping 245
gapping invers 245
endocentric 308
epistemic 2, 130, 150
EPP 37, 293
eroziune/reducere 2, 22-26, 25, 59, 117, 261, 358
ESSE 11, 13, 125, 132, 143, 144, 192, 240, 276, 277, 278, 279, 318, 319, 320, 339, 342, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 365, 369, 370, 371, 373, 375, 377
ENTRARE 143
evidențialitate 187
extrapoziție 180
extremeño 7

BDD-B263-12 © 2012; 2017 Oxford University Press; Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.239 (2026-11-04 17:14:26 UTC)

FACERE 17
faliscă 249
fază 205, 284
finitudine 157, 160, 180-188, 374
flexiune/grup al flexiunii 69, 128-160
  bogată 157
  marcare 316-321
focus/focalizare 49, 71, 76, 85, 86, 100, 161, 164, 165, 167, 169, 170-180, 181, 198, 201, 204, 210, 274, 277, 279, 281, 282, 283, 284, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 298, 300, 305, 306, 335
  contrastiv 100, 174, 175, 176, 177, 179, 228, 232
  dublu 289
  Final-over-Final Constraint (FOFC) 220, 257, 258, 259, 267, 268, 270, 273, 274, 276
  informațional 174, 175, 177
Forță 180-188
  interogativă 189, 190
forță ilocuționară 160, 166, 181, 187
franceză 1, 7, 13, 17, 19, 20, 32, 58, 60, 72, 81, 90, 106, 112, 117, 122, 130, 144, 145, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 173, 211, 215, 243, 256, 306, 322, 323, 335, 352, 362, 364, 375, 376, 377
  acadiană 368
  canadiană 368
friulan 8, 145, 159

galician 7, 339
galoromanic 2, 16, 18, 70, 72, 75, 80, 92, 190, 214, 216, 314, 316, 358, 359, 361, 362
gasconă 98, 185, 186, 187
gen 14, 15, 324
genitiv 24, 42, 44, 92, 230-235, 242, 275
  partitiv 234
  posesiv 234
germană 70, 129
gerundiv 274
gerunziu 128, 129, 131, 135, 332
gradare
  comparativ 10, 14, 25, 220, 223-225
  pozitiv 10
  superlativ 14, 25
gramaticalizare 30-31, 93
greacă 124, 210
grup/domeniu nominal 2, 16, 33, 34-63, 220, 243, 309
  flotant 335
grup/domeniu verbal 2, 16, 33, 34-63, 220, 226-236, 243-253, 258, 309

HABERE 15, 25, 26, 130, 133, 135, 137, 138, 139-150, 192, 206, 318, 319, 320, 339, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 365, 367, 369, 371, 373, 374
hipotaxă 221

iberoromanic 19, 20, 72, 90, 91, 94, 97, 115, 116, 120, 136, 145, 148, 183, 187, 189, 214, 222, 311, 317, 320, 323, 368
ierarhia animatului 363
ILLE 97-106, 108, 111-112, 113
indo-europeană 32, 33, 46, 64, 84, 85, 167, 169, 218, 220, 222, 237, 238, 242, 243, 259, 356
infinitiv 13, 17, 115, 130, 131, 145, 146, 148, 149, 150, 156, 168, 169, 252-253, 332
  acuzativ cu ~ 10, 85, 168, 169, 170, 253, 259, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 273, 280, 293
  construcție 10
  flexionat 15
intensificator 42, 97
interogație/interogativ 175, 322
  element 303
  grup 188, 189

BDD-B263-12 © 2012; 2017 Oxford University Press; Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.239 (2026-11-04 17:14:26 UTC)

particulă 238
parțială 207
retorică 224
Ipoteza Acordului Bogat 157
Ipoteza Bazei Universale 255
Ipoteza Chomsky-Borer 196
Ipoteza Gradului zero de învățare 200
IPSE 97-106, 109-110, 112, 113
irrealis 146, 159
istroromână 7
italiană 1, 7, 19, 20, 60, 72, 83, 112, 119, 120, 122, 130, 135, 145, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 181, 182, 188, 303, 304, 324, 331, 346, 347, 350, 352, 375

japoneză 269
juxtapunere 168

ladină 8, 70
lateral (sunet) 114
latină 1, 38-49, 55, 77, 84, 87, 115, 128, 148, 161-169, 191, 194, 196, 198, 212, 217-254, 262, 270, 277, 278, 279, 280, 281, 300, 301, 303, 304, 305, 305, 307, 309, 310, 313, 315, 334, 338
arhaică, timpurie, veche 13, 24, 46, 48, 84, 104, 160, 165, 169, 193, 199, 218, 224, 225, 229, 230, 231, 235, 240, 242, 244, 246, 247, 253, 255, 292
clasică 1, 13, 26, 42, 44, 63-69, 147, 161, 165, 193, 199, 216, 218, 230, 231, 232, 235, 236, 240, 241, 242, 245, 247, 250, 253, 273, 275, 280, 285, 295, 299, 337, 339, 340, 342, 343
Epoca de Aur 164
medievală 246
semianalfabetă 249
substandard 249, 300
târzie 22, 44, 51, 69-77, 97-105, 164, 169, 199, 218, 224, 235, 240, 242, 244, 246, 251, 253, 255, 275, 279, 300, 339, 342, 343, 356, 358, 361, 362
vorbită 249
Left Branch Condition 195
leonez 7, 197
lexocentricitate/lexocentric 77, 308
liaison 58
liguriană 183
limbi germanice 129, 158, 371
limbi indo-europene 1, 24, 89, 218, 223, 262
limbi romanice 51-63, 68-77, 78, 93, 105-123, 230, 242, 273, 275, 300, 301, 304, 306, 309, 311, 313, 315, 320, 321, 337, 338, 339, 342, 345, 348, 356, 358, 362, 365
colocviale 335
conservatoare 342
medievale 73, 172
moderne 74, 75, 80, 94, 107, 177, 310, 360, 378
postmedievale 74
standard 1
timpurii 74, 80, 105, 177, 218, 222, 242, 278, 279, 299, 339, 342, 343, 361, 362

maceratez 350
marcare
absentă 272, 312, 314
diferențiată/prepozițională a obiectului 311, 377, 378
dublă 312, 323
excepțională a cazului 10
pe centru 6, 26, 306, 307-337
extremă 323-334
pe centrul flexionar 316-321
pe complementizator 322-323
pe determinant 313-316
pe subordonat 6, 26, 306, 307-337
melicucchez 322
metafonie 15, 116, 375

BDD-B263-12 © 2012; 2017 Oxford University Press; Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.239 (2026-11-04 17:14:26 UTC)

mezocliză 17, 148, 150
mod 14, 36
  asertiv 162
  concesiv 162
  condițional 15, 16, 17, 372
    perfect 371
  imperativ 17, 162, 239
  indicativ-conjunctiv 95
  iusiv 162
  optativ 162
  subjonctiv 162, 372, 373
morfologie
  derivațională 242
  flexionară 243

napolitan 15, 96, 130, 131, 185, 363, 317
negație 136, 153, 163, 216, 224, 238, 239, 277
  ciclul lui Jespersen 18, 215
  prefix 239
  propozițională 13, 18, 214
nod-barieră 303, 304
nominativ 24, 70, 186, 355, 356, 357, 360, 361
nonconfigurațional(itate) 4, 6, 49-50, 84, 86, 165, 167, 169, 170, 191, 199, 201, 204, 254, 279, 305, 308, 336
număr 14, 15, 36, 324
  plural nud 366
numeral
  cardinal 90

obiect 22, 75, 208, 209, 242, 250, 251, 272, 340, 354, 366, 377
  clitic 105
  direct 47, 67, 140, 142, 331
  indirect 67, 331
  nul (căderea obiectului) 79, 80, 81, 312
    generic 81
    referențial 81
oblic 24, 260, 330, 358, 359
obligație 133, 149, 150
occitană 7, 19, 20, 59, 72, 91, 105, 108, 112, 120, 121, 122, 130, 145, 148, 189, 322, 323, 350, 352, 375, 377
oscă 46, 222

padovan 188,
parataxă 167, 221
participiu 131, 136, 140, 158, 168, 197, 221 (v. și *acord*)
  absolut 364
  activ 13, 155, 156
  inergativ 142, 364
  pasiv 26
  persoană 14, 36
  tranzitiv 364
  trecut 13, 129, 240, 342, 343
partitiv
  articol 92
periferia stângă 88, 89, 126, 160, 161, 164, 165, 166, 167, 169, 171, 173, 178, 180, 181, 184, 185, 188, 190, 191, 194, 195, 204, 254, 280, 281-284, 290, 292, 293, 299, 300, 301, 302, 303, 305, 306, 309, 334
perioadă 281-284
persoană 320, 349
pescasserolez 114, 115
piemontez 92, 319, 363
pierdere 2, 3, 12, 22, 23
  a cazului 314
portugheză 1, 7, 17, 62, 81, 106, 116, 120, 122, 145, 148, 211, 339, 374, 375
  braziliană 81, 122, 145, 314
posesie, posesiv 107, 133, 320, 343, 344
postpoziție 222, 223, 231, 259, 260, 273
prepoziție 13, 22, 47, 207, 258, 259, 309, 332
Principiul Armonizării Intracategoriale 262, 275

BDD-B263-12 © 2012; 2017 Oxford University Press; Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.239 (2026-11-04 17:14:26 UTC)

Principiul Oglinzii 157
procidan 369, 370
proformă 208
  pro-VP 209
pronume 15
  accentuat 188
  anaforic 80
  nul 127, 128
  posesiv 192
  relativ 363
  slab 205
propoziție 2, 33, 63-77, 84
  completivă 65, 263, 264, 265, 267, 268, 273, 310, 311
  condițională 163
  finită 131, 266, 273
  infinitivală 170, 180, 265, 266
interogativă parțială 190
  interogativă totală 162
  principală 163, 165, 166, 198, 199, 200, 244, 247, 249
  redusă 126
  relativă 101, 104, 220, 225-226, 242, 243
  subordonată 11, 163, 164, 165, 179, 198, 199, 200, 208, 247, 248, 249, 276
  temporală 163
proto-italic 276
proto-indo-europeană 222, 225
provensală 58, 180, 197, 271
pugliez 136

recursivitate 185
reduplicare 139
retoromană 8, 16, 70, 92, 176, 188, 316, 339, 358, 359
rezultativ 16
ridicare/avansare/deplasare
  a adjectivului 286
  a centrului 123, 306, 309
  a cliticului 18, 130, 179
  a focusului 194
  a modificatorului 285, 288
  a numelui 61, 119, 122, 126, 127, 194, 285, 293-299, 308
  a obiectului 217
  a subiectului 74
  a topicului 194
  a verbului 151, 153, 157, 158, 159, 161, 162, 163, 164, 166, 169, 171, 173, 194, 197, 216, 276, 309
  argumentală (*A-movement*) 293
  neargumentală (*A'-movement*) 293
ripano 324, 325, 326, 327, 329, 330, 331, 332
romanesco 347
romanșă 8
română/dacoromână 1, 2, 8, 9, 16, 17, 37, 61, 75, 76, 92, 118, 120, 121, 122, 123, 124, 136, 137, 138, 145, 151, 153, 154, 155, 156, 157, 174, 181, 182, 214, 311, 312, 314, 315, 321, 322, 323, 339, 373, 374, 377

salentin 182, 184, 322
SALIRE 143
sardă 8, 59, 113, 138, 145, 155, 174, 175, 183, 190, 213, 323, 339, 345, 372
sassoferratez 365
SEDERE 132
siciliană 174, 180, 189, 374
sintetism, sintetic 4, 10-31, 32, 89, 212, 213
sistem cazual
  binar 24, 315, 339, 358-361
  ternar 339, 359
slăbire 3, 22, 51, 261
spaniolă 1, 8, 16, 55, 60, 75, 76, 107, 113, 116, 117, 120, 121, 122, 130, 131, 135, 145, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 177, 195, 243, 307, 339, 347, 348, 371, 374, 375
  columbiană 197
STARE 132
structură
  de constituenți 32-88

BDD-B263-12 © 2012; 2017 Oxford University Press; Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.239 (2026-11-04 17:14:26 UTC)

discontinuă (hiperbat) 46-49, 67-69, 74, 78, 207, 209, 279, 280, 284, 299, 300
funcțională 89-192, 152, 153, 160, 191, 192, 193, 196-198, 209, 213, 214, 281, 304, 306, 308, 337
ierarhică 50, 52, 78, 82, 89, 206, 279, 308
informațională 233
plată 50, 52, 66, 82, 84, 87, 191, 209, 305, 335
subiect 22, 42, 67, 75, 128, 140, 142, 143, 144, 180, 208, 209, 250, 251, 252, 310, 319, 338, 340, 354, 355, 356, 362, 363, 366, 369, 376, 377
al infinitivului 10, 168, 265
dislocare la stânga 365
dublare 317
expletiv 37, 79
nul (căderea subiectului) 72, 73, 79, 186, 325
expletiv 80
referențial 80
subordonare 167, 262
substantiv
animat 360, 361
compus 57, 212
masiv 92, 115
postverbal 142
propriu 109, 118, 119
relațional 122
sufix
agentiv 361
evaluativ 14
supyire 269
sursilvană 145, 358

Temă 167, 178, 179, 188
TENERE 133, 135, 367
timp 14, 36, 37, 158
imperfect 159
mai-mult-ca-perfect 371, 374
perfect 377
compus 25, 319, 354, 365
perifrastic 253
sintetic 16, 196
supracompus 374
preterit 339
prezent
perfect 2, 16, 132, 133, 141, 310, 369, 370, 371, 373
perfectiv 196, 197
trecut 132
viitor 10, 13, 15, 16, 17, 25, 132, 133, 150, 192, 206
anterior 144-150
în trecut 159
perifrastic 26, 206
sintetic 243
topic/topicalizare 49, 99, 139, 161, 164, 165, 169, 170-180, 181, 198, 232, 279, 281, 282, 283, 284, 290, 291, 292, 293, 294, 300, 305, 306, 335
a obiectului 64
izolat 178
multiplu 177
topică/ordine/linearizare
determinată pragmatic 193, 283, 305
(diz)armonică 4, 257, 267, 273, 274, 275, 276, 277
fixă 2, 22, 200
instabilă/variabilă 42, 64, 198, 272, 273
liberă 22, 33, 38, 63, 78, 202, 207, 305, 335
(ne)marcată 2, 43, 64, 161, 164, 219
parametrul centrului 26, 193, 211-217, 242, 254, 255, 259, 305, 306
centru inițial 193, 194, 212, 213, 214, 215, 217, 218, 219, 220-243, 254, 255, 257-279
centru final 193, 194, 212, 213, 214, 217, 218, 219, 222, 224, 226, 235, 238, 240, 241,

BDD-B263-12 © 2012; 2017 Oxford University Press; Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.239 (2026-11-04 17:14:26 UTC)

242, 243, 253, 254, 255, 257, 259, 260, 268, 274, 276, 298
nul 260
roll-up 254-257, 261, 265, 267, 269, 270, 281, 285, 286, 292, 294, 295, 296, 298, 305, 307, 308, 309, 334
parțial 296, 297, 298, 299
V2 24,70, 71, 72, 73,74, 85, 87, 89, 164, 165, 167, 169, 171, 173, 174, 176, 186, 216, 217, 279, 339, 376
verb final 42, 45, 65, 69, 247, 249, 274
verb inițial 161
verb median 45, 65, 70
torinez 173
toscană 20, 72, 96, 145, 282, 283, 302, 316, 323, 347
trentin 351
triestin 174, 175

UADERE 136, 143, 145
UENIRE 132, 143, 145
umbrian 46, 222

vallader 347, 358
valon 61
valsuganotto 351
venet 368
verb
anticauzativ 353
cognitiv 263
copulativ 124
de posesie 142
deponent 143, 341, 353
dicendi 263, 264
existențial 353
finit 247
impersonal 79
inacuzativ 131, 143, 144, 250, 252, 353, 356, 363, 364, 365, 368, 369, 371
inergativ 144, 350, 363, 365, 371
intranzitiv 140, 146, 321, 356
lexical 129, 134, 138, 242, 365
modal 13, 130, 131, 146, 148, 239
nonfinit 15, 247, 325
pasiv 277, 353
reflexiv 346, 347, 350, 351, 369
semideponent 277
sentiendi 264
tranzitiv 131, 140, 144, 146, 250, 251, 319, 321, 350, 363, 371
verbe-punte 176, 179
vocală
închisă 113
lungă 22
nazală 17

warlpiri 78, 86, 87, 201

BDD-B263-12 © 2012; 2017 Oxford University Press; Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.239 (2026-11-04 17:14:26 UTC)